

Besluit Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen,

Besluit:

Artikel 1

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen hanteert bij het controleren van cliënten met een uitkering van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen door middel van het afleggen van huisbezoeken het protocol als weergegeven in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Artikel 3

Dit besluit wordt aangehaald als: Beleidsregels Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV.

Dit besluit wordt met de toelichting en de bijlage in de Staatscourant geplaatst.

Amsterdam, 22 juli 2014

*B.J. Bruins,
Voorzitter Raad van bestuur UWV*

BIJLAGE

PROTOCOL HUISBEZOeken HANDHAVING UWV

Inleiding

Personen met een uitkering van UWV worden regelmatig gecontroleerd. Onderzocht wordt of iedereen zich aan de regels houdt, die gelden voor de verschillende werknemersverzekeringen en voorzieningen.

Zowel binnen Nederland als buiten Nederland wordt op een aantal manieren gecontroleerd, onder andere door middel van een huisbezoek.

Een huisbezoek kan een effectief middel zijn om de woonsituatie en leefvorm van een klant te onderzoeken, maar heeft een breed controledoel. Het huisbezoek is ook een middel om persoonlijk contact te onderhouden met de klant en om de dienstverlening aan de klant te vergroten.

In dit protocol wordt uitgelegd wat een huisbezoek precies inhoudt, wie het huisbezoek aflegt en hoe de klant wordt ingelicht over het huisbezoek.

Daarnaast bevat het protocol regels voor de medewerker die het huisbezoek aflegt.

Wie verricht het huisbezoek

Het huisbezoek wordt verricht door een inspecteur Handhaving. De inspecteur is tevens toezichthouder in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Als de inspecteur optreedt als toezichthouder in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, geeft hij een korte uitleg aan de klant wat dit betekent.

Het huisbezoek

Het huisbezoek wordt aangekondigd door middel van een brief, telefonisch of per sms-bericht, waarin de datum en het tijdstip van het huisbezoek worden genoemd.

Als deze wijze van aankondiging naar het oordeel van UWV zou afdoen aan de effectiviteit van het in te stellen onderzoek wordt daarvan afgezien. Dit doet zich vooral voor in de volgende situatie:

- bij een duidelijk vermoeden van regelovertreding in een individueel geval; in dat geval laat het UWV de aankondiging van het huisbezoek achterwege. Het bezoek vindt dan plaats door twee inspecteurs.

De inspecteur legitimeert zich, vertelt waarom hij de klant bezoekt en vraagt altijd toestemming om de woning te betreden.

Over de vraag of de bewoner wel of geen toestemming verleent, mag geen twijfel bestaan. De inspecteur heeft altijd schriftelijk toestemming nodig voordat de woning wordt betreden.

De bewoner zal op duidelijke wijze, bij voorkeur schriftelijk kenbaar moeten maken of hij bezwaar heeft tegen het betreden.

Bij twijfel over de toestemming wordt er van uitgegaan dat er geen toestemming is gegeven.

Als de inspecteur de woning betreedt tegen de wil van de bewoner kan er sprake zijn van huisvredebreuk.

Wanneer de bewoner toestemming heeft gegeven om de woning te betreden en vervolgens na het betreden mededeelt dat de inspecteur de woning dient te verlaten, moet de inspecteur daar zo spoedig mogelijk gevolg aan geven.

Bezichtigen van de woning

Het kan voorkomen dat de inspecteur de klant verzoekt toestemming te geven voor het bezichtigen van andere delen van de woning dan de ruimte die door betrokkene voor het huisbezoek is aangewezen. Een verzoek om toestemming tot bezichtiging wordt gedaan als de inspecteur tijdens een huisbezoek constateert dat het uiterlijk van de woning niet overeenstemt met de door de klant opgegeven leefsituatie.

Daarbij kunnen zich de volgende situaties voordoen:

- de woning wordt ogenschijnlijk niet bewoond, terwijl de klant heeft opgegeven dat hij daar zijn hoofdverblijf heeft;
- er bestaat een vermoeden dat de klant op zijn adres een gezamenlijke huishouding voert, terwijl hij heeft opgegeven dat hij alleen woont.
- er bestaat een vermoeden dat de klant op zijn adres alleen woont, terwijl hij heeft opgegeven dat hij een gezamenlijke huishouding voert.

De inspecteur gaat uitsluitend over tot bezichtiging van de woning nadat de klant hiervoor schriftelijk toestemming heeft verleend.

Bewoner van de woning

De klant die wordt gecontroleerd door middel van een huisbezoek hoeft niet de (hoofd)bewoner te zijn van de woning. De toestemming om de woning te betreden moet worden gegeven door de bewoner.

Als bewoner wordt aangemerkt:

Ieder lid van het gezin of andere samenlevingsvorm, ongeacht de leeftijd.

Belangrijk is dat van het gezinslid mag worden verwacht dat deze inzicht heeft in de rechten en plichten ten aanzien van het huisbezoek. Van een jong kind of een persoon met een verstandelijke beperking bijvoorbeeld mag dit niet worden verwacht.

In de situatie waarin de ene partner toestemming verleent en de andere partner weigert, is de weigering bepalend. Uitgangspunt is dan dat er geen toestemming is verleend.

Als de klant een kamer van een woning bewoont en de hoofdbewoner of verhuurder bezwaar heeft tegen het betreden van de woning, dan wordt afgezien van het betreden van de woning.

Weigering binnentreden woning

Het huisbezoek kan aangekondigd of onaangekondigd worden afgelegd.

In beide gevallen kan de klant de toestemming om de woning te betreden weigeren.

Aan de klant moet worden gevraagd wat de reden is van de weigering.

Bij weigering van het huisbezoek zal afhankelijk van de reden van weigering een nieuwe afspraak voor een huisbezoek worden gemaakt, of zal de klant worden uitgenodigd om te verschijnen bij de inspecteur op een UWV kantoor.

De weigering van het huisbezoek kan gevolgen hebben voor de klant.

Niet verschijnen op de kantoorafspraak kan ook gevolgen hebben voor de klant en kan leiden tot schorsing van de uitkering.

Bij een huisbezoek waarbij geen sprake is van een vermoeden van regelovertreding heeft de klant het recht om het controleren van de gegevens door middel van een minder ingrijpend middel te laten plaatsvinden, zoals een administratief onderzoek.

Huisbezoek buiten Nederland

Buiten Nederland worden huisbezoeken verricht door leden van het Interventieteam Buitenland of door aan de Nederlandse ambassade verbonden attachés voor Sociale Zaken en hun medewerkers.

TOELICHTING

Voor de vraag of een cliënt met een uitkering van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) zich aan de regels houdt die gelden voor de desbetreffende werknemersverzekering(en) en/of werknemersvoorziening(en) heeft het UWV in overleg met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Landelijke Cliëntenraad en de Nationale ombudsman het Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV (hierna: Protocol Huisbezoeken) ontwikkeld.

UWV heeft op grond van artikel 30 Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen tot taak om te zorgen voor een rechtmatige uitvoering van de Sociale verzekeringswetten. Eén van de middelen om dit te controleren, is het afleggen van huisbezoeken.

In het bijzonder is in artikel 12a Toeslagenwet geregeld dat degene die aanspraak maakt op toeslag of zijn wettelijke vertegenwoordiger als UWV deze persoon daarom vraagt zijn leefvorm en zijn feitelijke woonsituatie moet aantonen. Om genoemde persoon daartoe in de gelegenheid te stellen, kan het UWV bij een dergelijk verzoek aanbieden om met toestemming van deze persoon de woning van degene die aanspraak maakt op toeslag binnen te treden.

Het Protocol Huisbezoeken gaat onder andere nader in op:

- Wat houdt een huisbezoek precies in
- Wie legt het huisbezoek af
- Hoe wordt de cliënt ingelicht over het huisbezoek
- Regels voor de medewerker die het huisbezoek aflegt

B.J. Bruins,
Voorzitter Raad van bestuur UWV